

MY HOME ARMENIA

ARMENIA FUND QUARTERLY NEWSLETTER

#1 / QUARTER ONE 2017

**ANTRANIK BAGHDASSARIAN:
THE QUEST FOR NATIONAL EXCELLENCE**

**GYUMRI HOUSING PROJECT:
TERESE'S HEALING HERBS**

**ՆԵՐՍԸ ՀԱՅԵՐԷՆ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ**

Dear Friend,

This year, Armenia Fund, along with over two hundred thousand of its donors, supporters and volunteers celebrates its 25th anniversary. The main founding principle of our organization has always been the belief that every Armenian, despite his or her country of residence, political conviction, religious belief or economic circumstance has a privilege to contribute to the establishment and strengthening of the Armenian state.

Over the years the focus of Armenia Fund has broadened to include not only building vital infrastructure like roads, drinking water and irrigation systems, schools and community centers, but also social issues like prevention of domestic violence, providing housing for the homeless, assistance to the disabled veterans, medical outreach to Armenia's border regions as well as development of local agriculture, transfer of modern technology and job training.

Today Armenia Fund is a powerful movement of over 200,000 Armenians around the world, who invested over \$350 million in Armenia's and Artsakh's development.

Armenia Fund has been recognized for its country-wide impact, magnitude of its projects, its unparalleled efficiency, quality of work and financial transparency.

We thank you, our generous donors, who believe in the great promise of Armenia and its talented, hardworking people. It takes a true visionary, like you, to see beyond the politics of the day and appreciate the strategic value of the independent Armenian statehood for the future of the Armenian people as a whole.

Sincerely,
Maria Mehranian
Chair of the Board

Սիրելի Բարեկամ,

Այս տարի Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամը, առաջին քան 200,000 նուիրատուներու, համակիրներու, եւ կամատուրներու հետ միասին, կը տօնէ իր 25-ամեակը: Մեր կազմակերպութեան հիմնարար սկզբունքներէն կարեւորագոյնը եղած է միշտ այն, թէ իւրաքանչիւր հայ, անկախ իր բնակած երկրէն, քաղաքական հայեցողութենէն, կրօնական հաւատքէն, կամ նիւթական կարողութենէն, առանձնաշնորհումը ունի սատարելու հայկական պետութեան զարգացման եւ հզօրացման:

Տարիներու ընթացքին, Հայաստան Հիմնադրամի աշխատանքային ծիրը հետեւողականօրէն ընդարձակուած է, ընդգրկելով ոչ միայն կենսական ենթակառոցներու ձամբաներու, խմելու ջրի ու ոռոգման համակարգերու, դպրոցներու ու համայնքային կեդրոններու կերտումը, այլ ընկերային հարցեր թիրախող ծրագիրներ ընտանեկան բռնարարքի կանխում, բնակարանային օժանդակութիւն տնանկ ընտանիքներու, աջակցութիւն հաշմանդամ ազատամարտիկներու, բժշկական օգնութիւն սահմանամերձ համայնքներու, ինչպէս նաեւ գիւղատնտեսական զարգացման ծրագիրներ,

արդիական սարքաւորումներու փոխանցում, եւ մասնագիտական մարզում:

Այսօր Հայաստան Հիմնադրամը աշխարհի տարածքին առաջին քան 200,000 հայերու համախմբումը ներկայացնող հոմէկու շարժում մըն է, որ ցարդ առաջին քան \$350 միլիոն ներդրած է Հայաստանի ու Արցախի զարգացման համար:

Հայաստան Հիմնադրամը ճանչցուած է համայն հայրենիքին նպաստող իր գործունեութեամբ, ծրագիրներու տարողութեամբ, աշխատանքային անվուգական արդիւնաւետութեամբ ու որակով, եւ ֆինանսական թափանցիկութեամբ:

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք ձեզի՝ մեր առատաձեռն նուիրատուներուն, որովհետեւ դուք կը հաւատաք հայրենիքի ապագային եւ անոր տաղանդաւոր, ժրջան ժողովուրդին: Ձեր նման՝ իսկական տեսլական ունեցող մարդիկն են, որոնք իրենց հայեացքը կը յառեն օրուայ քաղաքականութենէն անդին եւ կը գնահատեն անկախ հայկական պետականութեան ռազմավարական արժէքը՝ համայն հայ ժողովուրդի ապագային համար:

Անկեղծօրէն,
Մարիա Մեհրանեան
Հոգաբարձութեան Ատենապետ

ANTRANIK BAGHDASSARIAN: THE QUEST FOR NATIONAL EXCELLENCE

In the almost three years that Antranik Baghdassarian served as president and chairman of Armenia Fund, between 2013 and 2015, the organization launched some of its most far-reaching projects while expanding several ongoing programs. These include the Gyumri Housing Project; the medical mission to Noyemberyan Hospital, implemented jointly with Glendale Adventist Medical Center; the housing program for large families in Artsakh; and the construction of the Vardenis-Martakert Highway.

As a longtime benefactor of Armenia Fund, Baghdassarian took on the responsibilities of his job with the devotion of a caring family member. "I didn't have a specific set of achievements in mind," he recalls. "Rather, as someone who has always believed in the work of the Fund, I knew I wanted to further strengthen it and help turn it into a truly global force."

Baghdassarian has always held that he considers the Fund as important as the Armenian army

itself. "When Armenia became independent," he says, "the Diaspora knew very little about Armenia and its people. For hundreds of years, Armenian communities across the world had lived in their own cocoons. So the establishment of the Fund was visionary, as it aimed to bring together the entire Armenian nation, irrespective of political affiliation, and collaboratively to pursue the development and strengthening of the Armenian homeland."

When asked if these goals have been reached, Baghdassarian replies, "It depends. You can say the cup was totally empty and is now half full. But you can also say, if the whole Armenian nation had in fact united into a single force, imagine what we could've accomplished by now. What really interests me, what would be my dream, is that every Armenian, whether living in Armenia or the Diaspora, would contribute to the development of the homeland, to the best of his or her abilities. We must understand that the cities, villages, schools, cultural centers, and other structures of our

homeland are our shared wealth, and that it is our duty to bring their quality to the standards of 2017."

Baghdassarian says one of the most rewarding aspects of his work with the Fund was visiting project sites. "The first time I saw a structure built by the Fund, I was just shocked, pleasantly surprised, by its high quality," he recalls. "It was a school in a village. Even though it was built years ago, it was absolutely spotless, as though it were built yesterday. I asked the principal and teachers, 'How do you keep it so clean?' And I got the same response from everyone. 'This is our home,' they said. They pamper their school as if it's a religious relic because the students are from the village; the teachers are from the

From left: Sossi Babelian and Antranik Baghdassarian with a Gyumri family in front of the latter's former residence – a ramshackle hut. Thanks to a donation by Baghdassarian, the family now has a new apartment featuring a complement of modern amenities. / Չախտն՝ Սոսի Պապելեան եւ Անտրանիկ Պաղտասարեան Կիւմրեցի ընտանիքին հետ, ընտանիքի նախկին բնակարանը հանդիսացած խարխուլ խրճիթին առջեւ: Ընտանիքի Պաղտասարեանի նուիրատուութեան, այժմ ընտանիքը սեփականատէրն է նոր յարկաբաժնի սը արդիական բոլոր յարմարութիւններով օժտուած:

While little Carolina and Fenya keep Antranik Baghdassarian and Sossi Babelian busy, the girls' mother sheds tears of joy as she receives the keys to the new apartment donated by Baghdassarian. / Մինչ փոքրիկները Կարոյին եւ Ֆենյան պաշտօնապէս կը պահեն Անտրանիկ Պաղտասարեանն ու Սոսի Պապելեանը, աղջիկներուն մայրը երջանկութեան արցունքներով կը ստանայ Պաղտասարեանի նուիրած նոր յարկաբաժնի բանալիները:

village; and so are the teachers' kids, who go to the same school."

Is this because beneficiaries feel proud that such schools, and other projects, were built by the Fund? Baghdassarian does not think so at all. "No," he says, "their sense of pride has nothing to do with the Fund. It has everything to do with the fact that that school is theirs. It's their playground, their medical center, their water network. You come from outside, build or renovate something, and hand it over to the local community. The mayor, the police officers, and the community as a whole will baby that new structure because it's theirs. That's when work of the Fund is done. It no longer needs to be there."

"The same can be said of the roads and highways built by the Fund," Baghdassarian continues. "If, for instance, we hadn't built the Vardenis-Martakert or Goris-Stepanakert Highway, what do you think would've happened during the Four-day War in 2016? We didn't buy weapons or ammunition. We built roads. And these roads, which are built to the highest international standards, not only represent strategic importance, but have been breathing new life into hundreds of communities – in terms of farming, agriculture, and tourism. As significantly, these roads are strengthening bonds between the peoples of Armenia and Artsakh. Imagine, most residents of Armenia have never set foot in Artsakh. That's all changing now."

Baghdassarian speaks highly of not just the Fund's reputation for top-notch project quality, but also operational transparency and accountability. "Throughout the history of the Fund," he says, "rarely has a contractor been able to steal from the organization. That's because the Fund has such an air-tight project-monitoring and reporting system that there's simply no wiggle room for theft."

Baghdassarian says that while such attention to detail results in excellent project quality and inspires beneficiaries, it also must

inspire the Diaspora with a sense of having a stake in the homeland. "That stake has nothing to do with making a profit, and everything to do with our history," he says. "Often we see videos of young kids in Armenian villages going to school, wearing spotless uniforms. When you build good schools and hospitals, when you provide good water and gas networks, those kids are going to grow up to become scientists, doctors, artists, soldiers."

"Take Artsakh's Sayat-Nova Music School, for instance, which was rebuilt by the Fund," Baghdassarian says. "You visit the school and listen to the children's performances, and you're just fascinated by their talent. Well, that talent was always there; it was there years ago, when the kids were practicing in a run-down building. But today, there's a new excitement, and a deeper

involvement in the activities of the school, because the kids are now learning in a beautiful, magnificently modern environment. This is where the Fund comes in: the talent and the can-do spirit of the Armenian people are there; what the Fund does is help provide the tools to transform that talent and that spirit into palpable success."

"This is why," Baghdassarian adds, "it's so important for Diasporans, and especially young Diasporans, to go to the homeland and visit structures built by the Fund. Young people from the Diaspora need to witness how the talents and aspirations of their peers in Armenia and Artsakh are coming to life, encouraged by the work of the Fund. If the Fund does not build those schools, does not create those wonderful environments in which our children will grow up, develop, and become our artists and soldiers,

become our future, how do you expect our nation to thrive on the world stage?"

When asked if he thinks there's still much that can be done by the Fund, Baghdassarian replies without hesitation. "Much indeed," he says. "As a nation, we're known for not taking action unless the knife reaches the bone. That worries me. I'm convinced that if we join forces and strengthen our homeland, we'll have nothing to worry about. All we need is to trust and have faith in one another. We must wake up and believe that all Armenians are one, despite being dispersed. But if the accomplishments of Armenia Fund in the past 25 years are any indication, if they show us a glimpse of what we can achieve as one nation, one voice, one spirit, I have every reason to be optimistic about the future." 🇷🇺

Hayastan All-Armenian Fund Executive Director Ara Vardanyan (left) and Antranik Baghdassarian at the 2016 Telethon, when Baghdassarian announced his \$5 million donation to the Fund. / Հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Արա Վարդանյան (ձախից) և Անդրանիկ Պաղտասարեան 2016-ի Թելեթոնին, երբ Պաղտասարեան յայտարարեց իր \$5 միլիոնի նուերը Հիմնադրամին:

Antranik Baghdassarian was born in Beirut, Lebanon. He was educated at Beirut's Nshan Palanjan Jemaran.

Later, the young Baghdassarian's life education was forged in the neighborhoods of Burj Hamud and beyond, especially during the Lebanese Civil War. Often working around the clock and risking his own life, he raised funds from wealthy individuals to help address the humanitarian needs of his community. He also made sure that assistance was rushed to all fellow Armenians, irrespective of which neighborhood they lived in or which political party they belonged to.

Baghdassarian went on to serve various leadership roles in Homenetmen, Hamazkayin, and local Armenian schools. Also, he contributed, together with his wife, Seta, to the founding of the ARS Center in Lebanon.

Well before the start of the civil war in 1975, Baghdassarian obtained his university education in Lebanon and Europe. After graduating from the Lebanese Agricultural School, he received training from the UN Food and Agricultural Organization, and spent time in Denmark to further specialize in dairy sciences. Starting in 1969, he worked with his father in the family business.

In 1990, Baghdassarian immigrated with his family to California, where he founded Karoun Dairies, Inc. To date, the company has earned over 150 Gold, Silver, and Bronze medals at US and World Cheese championships. As significantly, Karoun Dairies, and Baghdassarian, its CEO, have become synonymous with philanthropic work that encompasses numerous projects, including major initiatives implemented by Armenia Fund in Armenia and Artsakh.

From 2013 to 2015, Baghdassarian served as the president and chairman of Armenia Fund.

Անդրանիկ Պաղտասարեան ծնած է Պէյրուօ, Լիբանան: Նախնական ուսումը ստացած է Նշան Փալանճեան ճեմարանին մէջ:

Աւելի ուշ, երիտասարդ Պաղտասարեանի կեանքի ուսումը կոփուած է Պուրճ Համուտի եւ Պէյրութեան այլ թաղամասերու մէջ, յատկապէս Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմին ընթացքին: Յաճախ գիշեր ու ցերեկ աշխատելով եւ կեանքը վտանգի տակ դնելով, Պաղտասարեան հայ համայնքի մարդասիրական կարիքները գոհացուցած է՝ հարուստ անհատներէ հանգանակած գումարներով: Ան նաեւ մեծ ջանք թափած է, որպէսզի օժանդակութիւնը հասնի բոլոր հայրենակիցներուն անխտիր, անկախ՝ իրենց բնակած թաղամասէն կամ պատկանած կուսակցութենէն:

Բացի այս աշխատանքէն, Պաղտասարեան կարեւոր

պաշտօններով ծառայած է ՀՄԸՄին, Համապգայինին, եւ տեղական հայկական դպրոցներու, ինչպէս նաեւ իր տիկնոջ Սեդային հետ սատարած է Լիբանանի ՀՕՄի Կեդրոնի ստեղծման:

Քաղաքացիական պատերազմէն տարիներ առաջ, Պաղտասարեան իր համալսարանական ուսումը ստացած է Լիբանանի եւ Եւրոպայի մէջ: Լիբանանի Երկրագործական Համալսարանը աւարտելէ ետք, ան ուսանած է ՄԱԿի Սնունդի եւ Երկրագործութեան Կապակերպութեան մօտ, եւ Տանիմարքայի մէջ աւելի եւս մասնագիտացած է կաթնագիտութեան մէջ: 1969-էն սկսեալ, Պաղտասարեան աշխատած է իր հօր հետ՝ ընտանիքի առետրական հաստատութեան մէջ:

1990-ին, Պաղտասարեան իր ընտանիքին հետ փոխադրուած է Քալիֆորնիա, ուր հիմնած է

Գարուն Կաթնամթերք (Karoun Dairies, Inc.) ընկերութիւնը: Յարդ Գարունը շահած է աւելի քան 150 ոսկի, արծաթ, եւ պրոնզ մետալներ՝ պանիրի ամերիկեան եւ միջազգային զանազան ախոյեանութիւններու մասնակցելով: Նոյնքան յատկանշականօրէն, Պաղտասարեանն ու իր ղեկավարած հաստատութիւնը հանրածանօթ դարձած են բարեգործական յարատեւ գործունէութեամբ, որ կընդգրկէ բազմաթիւ ծրագիրներ, ներառեալ լայնածաւալ նախաձեռնումներ, որոնք Հայաստան Հիմնադրամին կողմէ իրագործուած են Հայաստանի եւ Արցախի մէջ:

2013-էն 2015, Պաղտասարեան ծառայած է որպէս Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի ԱՄՆ Արեւմտեան Շրջանի տեսնապետն ու նախագահը: 🇷🇺

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԵՐԵԼՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԸ

Գրեթե երեք տարի՝ 2013-էն 2015, Անդրանիկ Պաղտասարեան պաշտօնավարեց որպէս Հայաստանի Համահայկական Հիմնադրամի ԱՄՆ Արեւմտեան Շրջանի ատենապետն ու նախագահը: Այդ ժամանակաշրջանին, կազմակերպութիւնը մեկնարկեց իր ամենէն նշանակալից ու լայնածաւալ ծրագիրներէն ոմանք, մինչ ընդարձակելով բազմաթիւ մնայուն ծրագիրներ: Նոր ձեռնարկներու շարքին էին Կիւմրիի Բնակարանային Օժանդակութեան Ծրագիրը, Նոյեմբերեանի Հիւանդանոցը կայացած բժշկական առաքելութիւնը Կլենտէյլ Էտվենթիսթ Բժշկական Կեդրոնի գործակցութեամբ, Արցախի բազմապատկեր ընտանիքներուն բնակարաններ յատկացնելու ծրագիրը, եւ Վարդէնիս-

Մարտակերտ Մայրուղիի կառուցումը:

Որպէս Հիմնադրամի երկար տարիներու բարերար, Պաղտասարեան իր պաշտօնը կը ստանձնէր հոգաձու ընտանեկան անդամի մը նուիրումովը: "Երբ գործի անցայ, ի մտի չունէի իրագործուելիք ծրագիրներու որոշակի ցանկ մը" կը յիշէ ան. "Բայց որպէս Հիմնադրամի երկրպագու, որպէս մէկը, որ միշտ հաւատացած է Հիմնադրամի գործունէութեան եւ գործելաձեւին, գիտէի որ կուզէի աւելի եւս զօրացնել վայն եւ դարձնել իրապէս համաշխարհային ուժ մը":

Պաղտասարեան յաճախ ըսած է, թէ Հիմնադրամը կը նկատէ նոյնքան կարեւոր, որքան հայկական բանակը: "Երբ Հայաստանը անկախացաւ, մենք

աշխարհասփիւռ հայերս, գրեթէ ոչինչ գիտէինք Հայաստանի ու անոր ժողովուրդին մասին" կըսէ ան. "հայ համայնքները, աշխարհի տարածքին, հարիւրաւոր տարիներէ ի վեր իրենց ուրոյն մշակութային կղզեակներուն մէջ ապրած են: Ուրեմն Հիմնադրամի ստեղծումը խիստ հեռատես եւ տեսլական քայլ մըն էր, քանի այս կազմակերպութեան ընդմեջէն պիտի համախմբուէր ամբողջ հայութիւնը՝ կուսակցական պատկանելիութենէ, քաղաքական ինքնակեդրոն նպատակներէ անդին, եւ հետապնդէր միայն Հայաստանի վարգացումը, ուռճացումը, յաջողութիւնը":

Այն հարցումին, թէ ինչ կը կարծէ, որ այս նպատակները իրականացած են, Պաղտասարեան կը պատասխանէ՝ "Կախում ունի անկէ, թէ ինչպէս կը դիտես հարցը. կրնաս ըսել բաժակը բոլորովին պարապ էր, իսկ հիմա կէս լեցուն է. կամ կրնաս ըսել թէ իրօք բոլոր հայութիւնը միանար, ինչէր կրնայինք իրագործած ըլլալ մինչեւ հիմա: Զիս բուն հետաքրքրողը պիտի ըլլար, իմ երազս պիտի ըլլար, որ ամէն հայ, ուր որ կը գտնուի, հայրենիք թէ Սփիւռք, մասնակից ըլլար հայրենիքի վերելքին նպաստող աշխատանքներուն, իր կարելիութեան սահմաններուն մէջ: Հայրենիքի գիւղերը, քաղաքները, դպրոցները, մշակութային կեդրոնները, թանգարանները ասոնք մեր հարստութիւնն են, եւ մեր պարտականութիւնն է այս բոլորը հասցնել 2017-ի մակարդակի":

Պաղտասարեան կըսէ, թէ Հիմնադրամին կողմէ իրագործուած ծրագիրներու վայրերը այցելելը իր պաշտօնավարութեան ամենէն հաճելի երեսակներէն մէկն էր: "Առաջին այցելութեանս՝ պարզապէս շշմած մնացի, տեսնելով շէնքին որակը", կը յիշէ ան. "Գիւղի մը դպրոցն էր, որ Հիմնադրամը կառուցած էր տարիներ առաջ. մաս մաքուր, կարծես թէ երէկ սարքուած էր: Եւ կը հարցնէի տնօրէնին, ուսուցիչներուն՝ "Ինչպէս այսչափ մաքուր կը պահէք": Եւ կըսէին՝ "Է ասի մեր տունն է. մենք ամէն օր հոս ենք. մեր աշակերտները հոս են: Այս կառոյցները մասունքի պէս կը պահուին, քանի որ այդ դպրոցի ուսուցիչները տեղուոյն գիւղէն են, աշակերտները գիւղէն են. ուսուցիչներուն վաւականքն ալ նոյն դպրոցը կերթան":

Արդեօք հպարտանքի հաճոյք մը կայ հոս, տրուած ըլլալով որ նմանօրինակ դպրոցները, այլ ծրագիրներու շարքին, կառուցուած են Հիմնադրամին կողմէ: Պաղտասարեան բնաւ այդպէս չի կարծեր: "Ոչ", կըսէ, "իրենց պարծանքը Հիմնադրամին հետ կապ չունի.

Անդրանիկ Պաղտասարեան չորսամեայ Սլավիկին կը յանձնէ այն գաղտնի պահարանը, որ կը պարունակէ նոր յարկաբաժնի մը բանալիները: / Antranik Baghdassarian hands a secret envelope containing the keys to a new apartment to four-year-old Slavik.

իրենց պարծանքը կը վերաբերի այն իրողութեան, որ ասի իրենց դպրոցն է: Իրենց խաղաղայն է, իրենց բժշկական կեդրոնն է, իրենց ջուրի մատակարարման ցանցն է: Դուն կու գաս դուրսէն, կը շինես, կը վերանորոգես, իրենց կը յանձնես: Գիւղապետը, ոստիկանը, ժողովուրդը, իրենց

վաւկին պէս կը նային այդ կառոյցին, քանի որ իրենցն է. այլեւս Հիմնադրամը հոն երթալ-գալու պէտք չունի":

"Նոյնը կարելի է ըսել Հիմնադրամի կառուցած ձամբաներուն մասին", Պաղտասարեան կը շարունակէ. "Եթէ, օրինակի համար, գոյութիւն չունենար Վարդէնիս-Մարտակերտը կամ Գորիս-Ստեփանակերտը, ի՞նչ կը կարծես պիտի պատահէր 2016-ի Քառօրեայ Պատերազմին: Մենք վիճամբերք չգնեցինք. ձամբայ սարքեցինք: Եւ այս ձամբաները, որոնք կառուցուած են միջազգային բարձրագոյն չափանիշներով, ոչ միայն ռազմագիտական կարեւորութիւն կը ներկայացնեն, այլ նաեւ նոր շունչ բերին շրջակայ հարիւրաւոր համայնքներու վարկ տալով գիւղատնտեսութեան, երկրագործութեան, եւ վթասաշրջիկութեան: Աւելին, այս ձամբաները Հայաստանի ու Արցախի ժողովուրդները աննախընթաց տարողութեամբ իրարու կը կապեն: Երեւակայէ Հայաստանի բնակչութեան մեծամասնութիւնը Արցախը չէ տեսած տակաւին: Բայց հիմա արդէն սկսած է փոխուիլ այս":

Անդրանիկ Պաղտասարեան՝ Արցախի կառավարական պաշտօնատարներու հետ տեսակցութեան ընթացքին: Նկարին մէջ կերելի վարչապետ Արայիկ Հարությունյանի մամլոյ քարտուղար Արտակ Բեգլարյանը: / Antranik Baghdassarian conferring with Artsakh government officials. Pictured here is Artak Beglaryan (far left), the press secretary of Prime Minister Arayik Harutyunyan.

Պաղտասարեան հիացմունքով կակնարկէ Հիմնադրամի իրագործած ծրագիրներու բարձր որակին, ինչպէս նաեւ կազմակերպութեան աշխատանքային թափանցիկութեան եւ հաշուետուականութեան: "Հիմնադրամի պատմութեան մէջ, հապուղէպ եղած են կազմակերպութիւնը խարդախելու կամ անկէ գողնալու պարագաները, որովհետեւ Հիմնադրամը ծրագրային վերահսկման այնպիսի խիստ համակարգ մը տեղադրած է, որ խաբէբայութեան, գողութեան առիթ չի կայ":

Պաղտասարեան կըսէ, թէ այսպիսի բժախնդրութեան շնորհիւ է, որ կը ստացուի Հիմնադրամի ծրագիրներու բարձր որակը, ներշնչելով հայրենի ժողովուրդը. բայց կաւելցնէ, թէ այդ որակը պէտք է նոյնքան ներշնչէ Սփիւռքը, զգալ տալով սփիւռքահայուն, որ հայրենիքի վերելքին մէջ շօշափելի բաժին մը ունի: "Այդ բաժինը նիւթական շահի հետ կապ չունի", Պաղտասարեան կը բացատրէ. "այդ բաժինը մեր դարերու պատմութեան

Հիմնադրամի ԱՄՆ Արեւմտեան Շրջանի գործադիր տնօրէն Սարգիս Քոթանջյանն ու Անդրանիկ Պաղտասարեանը Հայաստանը եւ հիւսիսային Արցախը իրարու կապող Վարդենիս-Մարտակերտ Մայրուղիի շինարարական հատուածներէն մէկը այցելելու ընթացքին: / Sarkis Kotanjian, Executive Director of Armenia Fund US Western Region, and Antranik Baghdassarian at a construction site along the Vardenis-Martakert Highway, which links Armenia with northern Artsakh.

հետ կապ ունի: Այսօր յաճախ տեսաներիվներով ցոյց կը տրուին դպրոցական փոքրիկներ՝ Հայաստան թէ Արցախ, որոնք դպրոց կերթան իրենց մաքուր, աղուոր համազգեստները հագած: Երբ լաւ դպրոցներ ու հիւանդանոցներ կը կառուցես, երբ ջուրի եւ կապի լաւ ցանցեր կը հաստատես, այդ փոքրիկները պիտի մեծնան ու մէկական բժիշկ, արուեստագէտ, պիւուր պիտի դառնան":

"Նկատի ունիմ, օրինակի համար, Արցախի Սայեաթ-Նովայի անուան Երաժշտական Դպրոցը, զոր կառուցած է Հիմնադրամը", Պաղտասարեան կը բացատրէ. "Երբ կը լսես երեխաներուն պարապմունքը, կը տեսնես որ ինչ ձիրք ունեցող ժողովուրդ ենք: Պէտք է ըսել, որ այդ ձիրքը առաջ ալ կար, առաջ ալ ի գործ կը դրուէր, երբ երեխաները կը սորվէին խարխուլ շէնքի մը մէջ. բայց հիմա նոր խանդավառութիւն մը կայ, կրթական կեանքին մէջ աւելի խորապէս միջամուխ ըլլալու մղում մը կայ, որովհետեւ երեխաները կրթութիւն կը ստանան գեղեցիկ, հոյակապօրէն արդիական շէնքի մը մէջ: Ծիշդ հոս է Հիմնադրամին դերը՝ հայը

արդէն ունի ձիրքն ու ձեռներէց ոգին, միտքը, երեւակայութիւնը, իսկ Հիմնադրամը միջոցը կը տրամադրէ վանոնք յաջողութեան վերածելու":

"Ահա ինչու անչափ կարեւոր է, որ սփիւռքահայերը, յատկապէս երիտասարդները, հայրենիք այցելեն եւ տեսնեն Հիմնադրամին ստեղծած կառոյցները", Պաղտասարեան կը յայտնէ: "Երիտասարդ սփիւռքահայը պէտք է տեսնէ, թէ ինչպէս հայրենիք բնակող իր տարեկիցներու ձիրքերն ու ստեղծագործական կարողականութիւնները կը ծաղկին՝ Հիմնադրամին յառաջ բերած կառոյցներէն ու միջավայրերէն քաջալերուած: Եթէ Հիմնադրամը այդ դպրոցները չշինէ, չստեղծէ այդ սքանչելի մթնոլորտը, ուր մեր պատկերները պիտի մեծնան, զարգանան, դառնան մեր պիւուրը, մեր երկրի ապագան, ինչպէս կուզես որ մեր ազգը ուռճանայ եւ յաջողի աշխարհի չորս ծագերուն":

Երբ Պաղտասարեանին հարց կը տրուի, թէ կը կարծէ, որ Հիմնադրամը տակաւին շատ բան ունի ընելիք, ան կըսէ՝ "Չափազանց շատ: Պատմականօրէն, հայը, մինչեւ որ դանակը ոսկորին չի հասնի, բան մը չըներ: Ատի պիս կը մտահոգէ: Ես կը հաւատամ, որ եթէ հիմա մենք հայերս ձեռք ձեռքի տանք աշխարհի չորս կողմը, եւ միասին հզօրացնենք մեր երկիրը, այն ատեն որեւէ մտահոգութիւն չենք ունենար: Միայն պէտք է իրարու հանդէպ վստահութիւն եւ հաւատք ունենանք: Պէտք է արթննանք եւ հաւատաւնք, որ բոլոր հայերը մէկ են, հակառակ մեր ցրուածութեան: Բայց եթէ Հիմնադրամի անցեալ 25 տարիներու իրագործումները որեւէ բան ցոյց կու տան, եթէ մեզի կը պարգեւէին փոքր իսկ նշոյլ մը, թէ ինչ նուաճումներ կրնանք արձանագրել որպէս մէկ ազգ, մէկ ձայն, մէկ ոգի, ուրեմն ամէն պատճառ ունիմ ապագային նկատմամբ լաւատես ըլլալու":

ԹԵՐԵՋԻ ԲՈՒԺԻՉ ԽՈՏԱԲՈՅՍԵՐԸ

Դժուար թէ Կիւմրիի մէջ գտնուի մէկը, որ փողոցը չէ հանդիպած խոտաբոյսեր ծախող թերեւի: Շատերը ջուրի գինով կապոցը 200 դրամ, գնած են ամօքիչ բոյսերն ու առողջացած: Այս խոտերը իսկապէս բուժիչ են որոշ պարագաներու, եթէ ճիշդ ձեւով կիրարկուին: Կարելի է ըսել, որ թերեւց շատերուն դեղ, բալասան ու ձար հասցուցած է, բայց իր ցաւին դարման ընող չէ եղած: Թերեւց 38 տարեկան է, չորս երեխաներու մայր: Դեղաբոյսերով առաջին հետաքրքրուողը տան մէջ եղած է թերեւցի ամուսինը՝ Միհրանը: Ժամանակին ձեռք բերած է ժողովրդական բժշկութեան գիրք մը, ուր պատկերուած են բոլոր խոտաբոյսերը: Այժմ արդէն խոտաբոյսերը դարձած են ընտանիքը պահելու հիմնական միջոցը: Ամուսինը լեռներէն բոյսեր կը հաւաքէ ու կը բերէ, միասին խնամքով փունջեր կը կապեն, եւ ապա թերեւց կը տանի վանոնք ու կը վաճառէ փողոցները: Վտանգաւոր է լեռ ու ձորի մէջ միւսակ դեգերիլը, մանաւանդ որ Միհրանը թոքատապ ունի եւ բժշկական եպրակացութեամբ աշխատելու անկարող է, բայց ամուսինները չեն դժգոհիր, փոխարէնը՝ ծանօթ-անծանօթի սիրով ու երկար կը պատմեն այս կամ այն բոյսի ու ծաղիկի բուժիչ յատկութիւններուն մասին:

Ընտանիքը կ'ապրի մարպպետարանին կից խարխուլ հանրակացարանի նկուղային յարկը, խուցի մը մէջ, ուր

կայ ոչ արտաքնոց, ոչ բաղնիք եւ ոչ խոհանոց: Շէնքին մէջ ջուր չկայ. ջուրը կը բերեն դուրսէն՝ դոյլերով:

Հակառակ այս ամէնուն, ընտանեկան ջերմութեամբ վարդարուած են անոնց սեւցած, խոնաւ խուցի պատերը: Հոս են Միհրանի գծանկարները լեռ ու ծաղիկի գեղեցկութենէն ներշնչուած: Աղջիկներէն մէկը՝ Սուսանը ձեռքի շնոհք ունի. վանապան բաներ կը պատրաստէ ու բնակարանը կը վարդարէ: Բայց թերեւց ամենամեծ հպարտութիւնը պատերէն կախուած վկայագիրներն ու գովասանագիրներն են, որոնք կ'արձանագրեն տղուն՝ Սարգիսի մարպական յաջողութիւնները: Սարգիսը տան ամենափոքր երեխան է, քոյրերուն՝ Սիրանին, Սալբիին ու Սուսանին աչքին լոյսը: Թերեւց ու Միհրանը կը պնդեն, որ իրենց համար նուիրական ու անբացատրելի գաղտնիք մը կայ իրենց բոլոր վաւականերու անունները «ս» տառով սկսելուն մէջ:

«Տուն ոչ ունեցել ենք, ոչ կորցրել ենք, ոչ էլ լոյս ունենք, որ կ'ունենանք», թերեւց կ'ըսէ՝ ձակատագրին հետ հաշտուած եւ առանց չարութեան: Հիմնադրամի եւ Շանթ Պատերասփիւռի կազմակերպած Թելեթոնը ներառած է նաեւ այս ընտանիքը, եւ իրենք, ինչպէս բազմաթիւ այլ ընտանիքներ, շուտով, շատ շուտով կ'ունենան իրենց նոր տունն ու կեանքը՝ նաեւ ձեր շնորհիւ:

Սարգիսն ու իր դպրոցական մրցանակները՝ խախտոտ հիւղակի մեկ անկիւնը: / Sargis with his school awards in a corner of their basement.

Այս հատուածը կը գործածուէր որպէս արտաքնոց, աւելցնելով հակա-առողջապահական պայմաններուն: / This part of the basement was used as a makeshift restroom, adding to the unsanitary conditions.

Շնորհիւ Հայաստան Համահայկական հիմնադրամին, Միհրանն ու Թերեզան ունեցան մաքուր, արդիական, ջեռուցուած յարկաբաժին մը՝ հոսող պաղ եւ տաք ջուրով օժտված: Երջանկութեամբ համակուած անոնց դէմքերը կ'ամբողջացնեն պատկերը: / Thanks to Armenia Fund, a clean, modern, heated apartment with running cold and hot water was given to Mihran and Teresa. The joy on their faces is self-explanatory.

ՀԻՆ ՀԱՍՅԷՆ՝

Նժդեհ 22 հանրակացարանի
աւերուած նկուղ:

ՆՈՐ ՀԱՍՅԷՆ՝

Մուշ 2, շենք 6, բնակարան 57,
վերանորոգուած եւ կահաւորուած
յարկաբաժին, յարմարաւետ
կեանքի անհրաժեշտ բոլոր
պայմաններով:

TERESE'S HEALING HERBS

It's hard to find anyone in Gyumri who hasn't come across Terese the herb-seller on a street. She has numerous satisfied customers who have been cured of various illnesses after using her healing herbs, a bunch of which sells for the price of water, or 200 drams. If used as instructed, the herbs can be quite effective. But whereas Terese has provided so many people with natural remedies and elixirs, no one has alleviated her own pain.

Terese, 38, is a mother of four. It was her husband, Mihran, who first took an interest in medicinal herbs. Years ago, he discovered a book of folk medicine illustrated with pictures of healing herbs. Today these herbs have become the family's main source of income. Mihran picks varieties of herbs from nearby mountains. He and Terese meticulously arrange them into neat bunches and she goes on to sell them on the streets. It's dangerous to trek alone through hills and ravines, particularly since Mihran suffers from a serious pulmonary illness and doctors have determined that he's medically unfit to work. But the husband-and-wife team never complains, instead lovingly and patiently enumerating the healing properties of this or that medicinal herb or flower to anyone who asks.

The family lives in a tiny room in the basement of a ramshackle former dormitory next to the regional-government building, with

no bathroom, restroom, or kitchen. There's no water in the building. Water is brought from outside, in buckets.

Despite these appalling conditions, the blackened, damp walls of the room are decorated with lots of warmth. Inspired by his explorations in the lap of nature, Mihran draws paintings and hangs them on the walls. One of their daughters, Susan, has a talent for handicrafts. Her decorative objects adorn the room. But perhaps Terese's greatest pride are the various awards and certificates on the walls, earned by their son, Sargis, for his athletic achievements. The youngest child of the family, Sargis is the joy of his sisters, Siran, Salbi, and Susan. Terese and Mihran believe there's something mysterious and magical in the fact that the names of all their children start with the letter "s."

"We have neither owned nor lost a home, and are not hopeful that we'll ever own one," Terese says, resigned to her fate and without a trace of bitterness. Yet thanks to your support of the Special Telethon which was held jointly by the Fund and Shant TV last year, this family, along with many others, will soon, very soon, have its own home as well as the chance for a new beginning.

There is still much to be done to alleviate the suffering of homeless families in Gyumri. Please give generously to help transform their lives.

OLD ADDRESS:
22 Garegin Njdeh
Avenue, a tiny room
in the dilapidated
basement of a former
dormitory.

NEW ADDRESS:
Mush 2, Building 6, Apt.
57: a fully renovated
and furnished home
featuring all amenities
for a comfortable life.

Armenia Fund, Inc.
111 N Jackson St Ste 205
Glendale, CA 91206

NON-PROFIT ORG.
U.S. POSTAGE PAID
GLENDALE, CA
PERMIT NO. 01445

VISIT EVERY REGION OF ARMENIA & ARTSAKH WITH **ARMENIA FUND!**

See Armenia like you've never seen before!

ARMENIA **DONOR TRIP** 2017

July 9 - 23, 2017
September 3 - 17, 2017

**\$3,800
PER COUPLE**
+COST OF
AIRFARE

**FREE
GUIDED
TOURS
TO:**

Garni
Geghard
Sanahin
Haghpat
Akhtala
Gyumri
Matenadaran
Yerablur
Haghartsin
Sevan
Ejmiatsin
Sardarapat
Khor Virap
Noravank
Amaras
Shushi
Gandzasar
Tatev

ALL INCLUSIVE PACKAGE INCLUDES

- Accommodations in 4 star Hotels in Yerevan, Stepanakert and Dilijan
- Unlimited food and drinks, including alcohol, at least 3 hot meals every day
- Daily free guided tours in Armenian and English to landmarks in Armenia and Artsakh
- Transportation in air-conditioned German buses
- Transfers from and to Zvartnots Airport
- All taxes and fees
- All activities and cultural events

call 1-818-445-0205 or 1-800-888-8897